

Kosten milieumaatregelen tegen het licht

De Marke op zoek naar goedkopere beweiding

Onderzoekers denken dat de beweiding op De Marke anders en daarmee goedkoper kan. De siëstabeweiding tijdens een deel van de zomer veroorzaakt hogere kosten voor arbeid en loonwerk. Veel milieumaatregelen hebben als gemeenschappelijk trekje dat ze de bewerkingskosten verhogen.

4

Proefbedrijf De Marke sleutelt al jaren aan zo duurzaam mogelijke melkveehouderij met een goed economisch resultaat. Op het bedrijf zijn veel maatregelen doorgevoerd om de verliezen van stikstof en fosfaat naar de bodem en uitstoot van ammoniak naar de lucht zo ver mogelijk terug te dringen. Maar dit jaar is nog eens wat scherper gekeken naar de economie van de genomen milieumaatregelen. Van een hele reeks maatregelen is bekeken welke kosten ze met zich meebrengen. Nu wordt onderzocht of de milieueffecten ook op een andere, goedkopere manier te halen zijn. Voorbeelden van milieumaatregelen zijn het in vruchtwisseling verbouwen van maïs en gras, zelf triticultale verbouwen, rijenbemesting van drijfmest in maïs, jongvee een groot deel van de zomer opstallen en summerfeeden en de koeien beperkt weiden en eerder opstallen.

Bewerkingskosten

Uit het onderzoek bleek volgens onderzoeker Leon Šebek dat de milieumaatregelen verschillende soorten kosten meebrengen, maar de rode draad is dat ze vooral hogere bewerkingskosten veroorzaken. Dit zijn de kosten voor arbeid en loonwerk. Het is dus interessant om milieumaatregelen te vinden die minder bewerkingskosten meebrengen, vooral als je ook met vreemde arbeid werkt. Overigens geldt dat net zo goed voor 'gewone' melkveehouders, die voor extra uren niet meteen meer geld kwijt zijn. Om voldoende liters per man te melken moeten zij ook voortdurend op zoek naar arbeidsbesparingen. Uit het onderzoek zijn verschillende milieumaatregelen naar voren gekomen, waarbij het zinvol blijkt om te zoeken naar kostenbesparingen. Kijken naar aanpassing van de beweidingstrategie vinden de onderzoekers het meest veelbelovend. Uit het onderzoek blijkt dat de siëstabeweiding die een gedeelte van het jaar wordt toegepast, de bewerkingskosten sterk verhoogd.

De Marke

"De koeien gaan maar een paar uur per dag naar buiten, onder andere 's avonds omdat een gedeelte van het jaar siëstabeweiding wordt toegepast. Daarom hebben we kleine percelen. Het kost tijd om die percelen goed voor elkaar te maken. En om voldoende maai- en beweidingstrappen te hebben moeten regelmatig kleine oppervlaktes gemaaid worden om in te kuilen. Dat brengt meer dure loonwerkuren met zich mee dan voor grote oppervlaktes."

De onderzoekers werken nu scenario's uit die in beeld brengen of met een aangepaste beweiding hetzelfde milieuresultaat valt te halen tegen lagere kosten. Bijvoorbeeld door een vorm van standweiden te gaan toepassen. Daarbij wordt gedacht aan een blokkensysteem, waarbij de koeien om de 3 weken een nieuw perceel krijgen. Volledig standweiden lijkt op De Marke geen optie, omdat de huiskavel vrij droogtegevoelig is.

Niet zomaar omgooien

Šebek legt uit dat het voor het milieu al wat uitmaakt in welke periode van het jaar de meeste beweiding plaatsvindt. "In de eerste helft van de zomer is de benutting van de mest en urine die in de weide valt veel beter. Dat scheelt dus in de stikstof- en fosfaatverliezen." Aan de andere kant heeft veel weiden in het voorjaar en het begin van de zomer weer tot gevolg dat er minder voorjaarskuil kan worden gewonnen. Dat kan er weer toe leiden dat meer krachtvoer en eiwitrijk ruwvoer moet worden aangekocht of geteeld, maar De Marke heeft als uitgangspunt zo veel mogelijk eigen geteeld voer te gebruiken om de mineralenaanvoer te minimaliseren. "Je ziet, het grijpt allemaal in elkaar. We gaan niet zomaar op een andere beweiding over, we willen eerst precies alle milieueffecten in kaart hebben en goed op een rij hebben hoe we het kunnen uitvoeren. Er is jaren gebouwd aan het huidige systeem op De Marke. Alles heeft een reden, dus zijn we daar heel zuinig op." In het rapport dat dit najaar verschijnt wil Šebek naast een vorm van standweiden ook omweiden en volledig opstallen vergelijken met de huidige aanpak. De scenario's worden daarna nog voor commentaar voorgelegd aan een aantal deskundigen. Pas daarna valt het besluit over al of niet invoeren in het nieuwe seizoen.

Het rapport levert voor melkveeouders interessante informatie op, verwacht Šebek. Van een reeks milieumaatregelen wordt inzichtelijk wat die kosten en waar de kosten ontstaan. Veehouders kunnen daarmee zelf bekijken wat in hun situatie reële kosten en dus ook reële alternatieve milieumaatregelen zijn.

Diederik Sleurink

Colofon

Redactie: C. Staal
Animal Sciences Group,
divisie Praktijkonderzoek Lelystad

Ontwerp:
TVA Mediaproducties B.V. Doetinchem

Vormgeving:
CSC, Animal Sciences Group

Druk: Drukkerij Cabri B.V. Lelystad

Gratis exemplaren van de nieuwsbrief zijn aan te vragen bij het secretariaat. Overname van artikelen is toegestaan mits voorzien van duidelijke bronvermelding